



МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Головні розпорядники коштів державного бюджету (за списком)

Щодо підготовки Бюджетної
декларації на 2022 – 2024 роки

Бюджетна декларація – документ середньострокового бюджетного планування, що визначає засади бюджетної політики і показники державного бюджету на середньостроковий період та є основою для складання проекту Державного бюджету України.

Документ покликаний забезпечити узгодження пріоритетів держави та бюджетної політики у середньостроковій перспективі (три роки).

I. Бюджетна декларація містить положення та показники, визначені статтею 33 Бюджетного кодексу України, зокрема:

- **цілі державної політики** у відповідній сфері діяльності, формування та реалізацію яких забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету (у межах визначених граничних показників) та **показники їх досягнення**;

- **граничні показники видатків** державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету головним розпорядникам коштів державного бюджету.

Цілі державної політики визначаються головним розпорядником для кожної сфери діяльності (галузі) відповідно до пріоритетів державної політики та деталізують пріоритети держави, зокрема, визначені в Програмі діяльності Кабінету Міністрів України в розрізі міністерств.

Цілі бюджетної політики мають відповідати таким критеріям:

- чітке формулювання та лаконічне викладення;
- спрямованість на досягнення певного результату;
- охоплення всіх сфер діяльності (галузей) головного розпорядника;
- зв'язок з метою діяльності (місією) головного розпорядника;
- оцінювання за допомогою показників результату діяльності головного розпорядника.

Цілі мають дати розуміння щодо кінцевого результату діяльності головного розпорядника у відповідній сфері (наприклад, позиція України у міжнародному рейтингу), або чітко визначати напрям руху змін, спрямованих на покращання ситуації або вирішення проблем у сфері діяльності (наприклад, збільшення частки України на міжнародних ринках,

покращання якості послуг). Недоцільно зазначати цілі для сфер діяльності головного розпорядника, які по суті є "допоміжними" або стосуються його поточної діяльності. До "допоміжних" сфер можна віднести, зокрема, підготовку кадрів та підвищення кваліфікації персоналу, наукову діяльність головного розпорядника (якщо така сфера не є "основною" для конкретного розпорядника). Діяльність розпорядника щодо удосконалення та розвитку нормативної бази, ведення державних реєстрів, методологічне забезпечення, координація і організація, науковий супровід тощо пов'язані з виконанням його поточних завдань і не можуть визначатися як цілі державної політики.

Досягнення визначених цілей державної політики забезпечується через бюджетні програми.

Варто зазначити, що з метою реальної оцінки обсягів видатків, необхідних для досягнення цілей державної політики, пропозиції щодо додаткових обсягів видатків за бюджетними програмами не мають задвоюватись. У випадку коли одна бюджетна програма є інструментом реалізації декількох цілей державної політики, граничний обсяг видатків за такою програмою має розподілятися між визначеними цілями державної політики.

Для кожної цілі державної політики мають бути визначені **показники їх досягнення**.

Показники досягнення цілей доцільно визначати як інтегровані показники, що враховують результати, отримані за рахунок реалізації усіх або декількох бюджетних програм.

Показники досягнення цілей – це кількісні та якісні показники, які характеризують рівень досягнення головним розпорядником цілей державної політики, дають можливість найбільш повно оцінити діяльність головного розпорядника та стан сфер його діяльності (галузей) у середньостроковому періоді.

Показники досягнення цілей мають:

- бути кількісно вимірюваними;
- характеризувати прогрес у досягненні цілей державної політики у середньостроковому періоді;
- забезпечувати можливість відстеження досягнення цілей державної політики у динаміці та порівнянності показників досягнення цілей за роками. Тобто у Бюджетній декларації на наступний бюджетний період (на 2022 – 2024 роки) буде відстежуватись зміна основних параметрів і показників досягнення цілей з урахуванням бюджетного запиту на 2021 – 2023 роки та інформації про досягнення запланованої мети, завдань та результативних показників бюджетних програм, а також цілей державної політики за результатами 2020 року;
- не повторюватись;
- перевірятися та підтверджуватися офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку.

Під час визначення показників досягнення цілей головними розпорядниками може використовуватися практичний досвід інших країн щодо визначення показників, які характеризують результати реалізації державної політики у відповідних сферах діяльності (галузях), що забезпечить можливість їх порівняння з аналогічними показниками інших країн та/або із показниками міжнародних оцінок.

Слід зазначити, що під час визначення цілей державної політики та показників їх досягнення головним розпорядникам доцільно провести обговорення з представниками

експертного середовища у відповідних сферах діяльності (галузях), та поінформувати Мінфін щодо проведеної роботи у листі при наданні відповідної інформації.

Недоцільно використовувати показники, які характеризують результати в "допоміжних" сферах або стосуються поточної діяльності головного розпорядника: кількість розроблених нормативно-правових актів, кількість проведених конференцій/семінарів/заходів, чисельність працівників/аспірантів/докторантів, рівень виконання плану заходів тощо.

Показники досягнення цілей державної політики обласних державних адміністрацій мають характеризувати досягнення та зрушення на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Граничні показники видатків та надання кредитів розраховуються Мінфіном на кожен рік середньострокового періоду з метою забезпечення виконання функцій, покладених на органи державної влади, зокрема реалізації визначених цілей і показників їх досягнення, і доводяться до головних розпорядників загальними сумами.

II. Відповідно до статті 33 Бюджетного кодексу України Міністерство фінансів України спільно з головними розпорядниками коштів державного бюджету формує Бюджетну декларацію на 2022 – 2024 роки. Для підготовки якісного документа просимо **до 15 лютого 2021 року** надати інформацію за формами, що додаються:

1) перелік цілей державної політики та обсяги додаткових витрат, необхідних для їх досягнення, порівняно з попереднім роком (загальний фонд державного бюджету), які необхідно передбачити в бюджеті у відповідному році середньострокового періоду (додаток 1. *Оновлення для програмного забезпечення необхідне для заповнення зазначеного додатка буде надіслано головним розпорядникам*).

Пропозиції щодо видатків обов'язково мають включати:

- детальні розрахунки та обґрунтування щодо додаткового обсягу видатків;
- інформацію щодо нових та/або діючих реформ (заходів);
- належне обґрунтування щодо їх відповідності пріоритетам держави, зокрема визначеним в Програмі діяльності Кабінету Міністрів України.

Під час підготовки пропозицій головні розпорядники мають забезпечити виконання рішень Кабінету Міністрів України, прийнятих за результатами проведених ними оглядів витрат державного бюджету.

Якість розрахунків та належне обґрунтування забезпечуватиме надійність та реалістичність граничних обсягів видатків та надання кредитів, що будуть включені до Бюджетної декларації. Головні розпорядники коштів в межах цих обсягів мають забезпечити досягнення цілей державної політики у відповідних сферах. Граничні обсяги на перший рік середньострокового періоду Бюджетної декларації стануть базою для формування проекту державного бюджету на 2022 рік.

Граничні показники видатків та надання кредитів на 2022 – 2024 роки будуть розраховані з урахуванням інформації, наданої головними розпорядниками бюджетних коштів за єдиними підходами з урахуванням пріоритетних цілей держави, та можливостей ресурсної частини бюджету.

Планування видатків на оплату праці працівників установ, що фінансуються з бюджету, буде здійснюватися, враховуючи можливі зміни базових стандартів в оплаті праці (мінімальної заробітної плати, посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС, мінімального посадового окладу на державній службі), з урахуванням прогнозного індексу

споживчих цін та норм законів України і рішень Уряду щодо оплати праці таких працівників, проведення галузевих реформ та оптимізацію чисельності працівників.

Головні розпорядники бюджетних коштів, визначаючи пріоритети у реалізації своїх функцій та впровадженні реформ на середньострокову перспективу, мають максимально реалістично та прагматично підійти до розподілу бюджетних коштів в межах середньострокового періоду. Обмеженість бюджетного ресурсу вимагає оптимального визначення пріоритетів, а відповідно й коштів на їх реалізацію, за роками, не допускаючи їх концентрації в одному, наприклад, першому році;

2) пропозиції щодо скорочення видатків (додаток 2) мають враховувати:

- необхідність виключення неперіоритетних та неефективних витрат, а також тих, які не стосуються виконання основних функцій і завдань відповідного головного розпорядника, з урахуванням результатів контрольних заходів, проведених Державною аудиторською службою України та Рахунковою палатою України;

- закінчення терміну дії бюджетної програми або напряму використання бюджетних коштів (у зв'язку із зміною законодавства або періодичністю дії програми), або закінчення терміну дії державної цільової програми, яка виконується в межах відповідної бюджетної програми;

- аналіз та перегляд бюджетних програм з огляду на відсоток їх виконання у попередніх роках;

3) необхідність передачі окремих бюджетних програм (напрямів використання бюджетних коштів) від одного головного розпорядника іншому (додаток 3);

4) об'єднання, розщеплення та зміна назв бюджетних програм (додаток 4).

Вважаємо за доцільне зауважити, що організація бюджетного процесу вимагає не лише рекомендацій з боку Міністерства фінансів України, але й належної координації і організації роботи з боку головного розпорядника бюджетних коштів, серед структурних підрозділів безпосередньо апарату розпорядника, а також серед розпорядників нижчого рівня. Для забезпечення складання якісних інформаційних матеріалів та відповідних розрахунків для включення у бюджетні документи, зокрема до Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки, та пояснень щодо її врахування у проекті державного бюджету, робота над ними має здійснюватися основними (стратегічними) підрозділами розпорядника, а не лише підрозділами з фінансових питань (бухгалтерською службою).

Департамент державного бюджету та структурні підрозділи Міністерства фінансів України, які здійснюють координацію діяльності головних розпорядників бюджетних коштів, готові надати відповідну інформаційну підтримку.

Заповнені форми та інші необхідні матеріали головні розпорядники **до 15 лютого 2021 року** мають подати до Міністерства фінансів України в електронній формі через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису (печатки) чи спеціальний вебмодуль системи взаємодії, а у паперовій формі – у випадках, якщо: у головного розпорядника відсутні система електронного документообігу, інтегрована до системи взаємодії органів виконавчої влади, або спеціальний вебмодуль системи взаємодії; форми містять інформацію з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом).

Також інформацію необхідно надіслати електронною поштою на адресу: budget@minfin.gov.ua.

Додатки в електронному вигляді (додатки та відповідне оновлення програмного забезпечення АІС ГРК) буде розміщено на ресурсі <https://forum.minfin.gov.ua/> у темі "Щодо підготовки Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки"):

1. Форма "Перелік та обсяги додаткових витрат, пов'язаних з досягненням цілей державної політики, порівняно з попереднім роком (загальний фонд державного бюджету) на 2022 – 2024 роки" (*інформацію за цією формою необхідно заповнити в АІС "ГРК"*).
2. Форма "Пропозиції щодо скорочення видатків на 2022 – 2024 роки".
3. Форма "Пропозиції щодо передачі бюджетних програм від одного головного розпорядника іншому".
4. Форми "Об'єднання бюджетних програм", "Розщеплення бюджетних програм" та "Зміна назв бюджетних програм".
5. Інструкція щодо заповнення додатка 1.
6. Інші додатки та інформація, які необхідно подати до Мінфіну за галузями.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО